

Samenwerken

Het principe van samenwerking sluit prima aan bij de maatschappij, waar veel in teamverband wordt gerealiseerd, dus dat is heel belangrijk. Op een Daltonschool krijgen de kinderen de gelegenheid elkaar te helpen bij spel en werk. Dit kan zowel bij het spelen in de bouwhoek als bij het maken van rekenopdrachten. Het samenwerken geldt voor het werken aan de taken en bij het groepswork. Ze leren spelend en ervaren dat het niet altijd even gemakkelijk is voor jezelf en voor de ander om elkaar te begrijpen en goed samen te werken. Het draagt bij aan een goed sociaal functioneren.

Zelfstandigheid

Op een Daltonschool ligt een groot accent op de zelfstandigheid. De kinderen willen zelf actief bezig zijn en nieuwe dingen ontdekken. Zelfstandigheid houdt in zelfwerkzaamheid. Het leerplezier verdwijnt als het uren lang moet luisteren en alleen maar mag doen wat de leerkracht opdraagt. Na de klassikale of individuele instructie door de leerkracht gaan de kinderen direct aan het werk om de aangeboden stof te verwerken. Hierdoor worden de kinderen direct zelf aan het denken gezet, wat betere begripsvorming en denkstructuren oplevert.. Tevens zullen kinderen actiever zijn tijdens de schooluren. Dit kan een effectiever gebruik van de beschikbare leertijd opleveren. Ze zijn niet alleen verantwoordelijk voor de te beheersen leerstof, maar dragen ook verantwoordelijkheid voor de materialen, het op orde houden van het lokaal, school en speelplaats en rekening houden met elkaar.

Zelfverantwoordelijkheid

Voor het kind zal het leren hanteren van het principe zelfverantwoordelijkheid een proces zijn dat langzaam verloopt. De school zal in een geleidelijk proces het kind vertrouwd moeten maken met dat principe en daaraan inhoud moeten geven. De spelende kleuter en de 12-jarige zullen ieder op hun eigen manier in verschillende mate die zelf verantwoordelijkheid moeten ervaren. Zij hebben ruimte nodig om met vrijheid te leren omgaan, binnen regels en afspraken, die moeten helder zijn. Niet alle kinderen kunnen dezelfde vrijheid aan en zullen niet in gelijke mate zelfstandig kunnen functioneren.

Effectiviteit, doelen stellen

Een Daltonschool wil het schoolse leren doelmatiger maken. Om ervoor te zorgen dat een leerproces resultaat oplevert, helpt het als je vooraf weet wat je gaat leren en jezelf een doel stelt. Je weet dan ook wanneer het klaar moet zijn en wat je nodig hebt. Met de weektaak en het stellen van klassikale en persoonlijke doelen, leren kinderen stap voor stap inzicht te krijgen in hun handelen. We geven kinderen meer verantwoordelijkheid in het eigen handelen. Het plannen en organiseren van hun taak zijn vaardigheden die onze leerlingen goed van pas komen in het voortgezet onderwijs, waar ze ook de eigen agenda moeten kunnen invullen. Ze worden meer zelfredzaam en sociaal verantwoordelijk.

Reflectie

Reflectie (spiegelen), is het nadenken over je eigen gedrag en je eigen werk. Dat is op daltonscholen erg belangrijk. Als het werk af is reflecteer je zelfstandig op jouw doel d.m.v. bijvoorbeeld smileys en je voert gesprekken met de leerkracht. In zulke gesprekken kan aandacht geschonken worden aan het feit dat een kind steeds de rekenopgaven in de weektaak wel/niet af heeft en veel of weinig fouten heeft. Daarna worden de nieuwe stappen besproken, wat heeft het kind nodig. Iedere leerkracht op een daltonschool reflecteert ook op zijn/haar onderwijspraktijk en professioneel handelen. Op schoolniveau vindt reflectie over de kwaliteit van het daltononderwijs voortdurend plaats. Reflecteren is een belangrijk instrument voor leren, groei en ontwikkeling. Het is een cyclus waarin constant geprobeerd wordt om de uitvoering van het werk, de werkomgeving en het samenwerken steeds beter te laten verlopen.